

UMC Utrecht
Julius Centrum

Julius Academy

Mantelzorg is goedkoop maar
niet gratis!

Congres en beurs over versterking van mantelzorg door
middel van begeleiding, cursussen, trainingen, apps,
financiële prikkels en gerichte subsidies

Congres Mantelzorg is goedkoop maar niet gratis!

Waarom dit congres?

Zes en een half miljard euro, dat is de economische waarde van de jaarlijkse mantelzorg. Dat bedrag komt tot stand door voor één uur mantelzorg 9,5 euro te rekenen. Dat is het minimumuurloon. In Nederland bieden één miljoen mensen mantelzorg die langer duurt dan drie maanden en meer dan acht uur per week omvat. Wie samenwoont met een huisgenoot met beperkingen biedt gemiddeld 40 uur mantelzorg per week. Wie mantelzorg biedt, heeft zelf 1100 euro per jaar extra onkosten vanwege reizen, telefoontjes en kleine kosten. Al deze en nog veel meer gegevens presenteerde Alice de Boer, senior onderzoeker Zorg, Emancipatie en Tijdsbesteding bij het Sociaal en Cultureel Planbureau. Zij deed dat op een congres van de Julius Academie op 30 september 2015 over recente ontwikkeling in de langdurige zorg. De instemmende reacties op deze lezing brachten de leiding van de Julius Academy ertoe om een nieuw congres te organiseren over versterking en ondersteuning van de mantelzorg voor mensen met langdurige beperkingen en aandoeningen.

Uit wetenschappelijk onderzoek en reeds uitgevoerde zorginnovaties is bekend wat de mogelijkheden hiervoor zijn. Wij identificeerden tien mogelijkheden (zie elders in dit programma). Verder nodigden wij zo'n veertig zorgaanbieders, cursusdocenten en app ontwikkelaars hun toepassingen van de nieuwe kennis te tonen en te bespreken met congresdeelnemers. Hierdoor krijgt het congres ook het karakter van een beurs waarop innovaties worden getoond. Inmiddels hebben wij de zestien meest belovende innovaties geselecteerd op de criteria *reeds minstens een half jaar in bedrijf* en *op een of andere manier geëvalueerd door mantelzorgers*. Zij prijzen hun innovatie aan in voordrachten van maximaal vijf minuten. Zij doen dat verspreid over de dag.

In de ochtend van het congres komen versterking en ondersteuning van mantelzorg plenair aan de orde. Mezzo is de vereniging van mantelzorgers, belangenbehartigers van mantelzorgers en organisaties die mantelzorg trachten te bevorderen. Liesbeth Hoogendijk is directeur ervan. Zij opent het congres met een lezing over het beleid van haar vereniging. De tweede spreker is de eerder genoemde Alice de Boer. Zij vertelt over de stand van zaken van het geven mantelzorg in Nederland. Daarna volgt een voordracht van Jan Jaap Kolkman, wethouder te Deventer. Hij gaat in op de mogelijkheden die gemeenten hebben om mantelzorgers te ondersteunen via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Na de overzicht biedende ochtend komen 's middags toepassingen om mantelzorg te versterken aan de orde. Henk Kraijo doet verslag van zijn proefschrift over de (f)actoren die de volhoudtijd van mantelzorg verlengen. Michiel van Well legt uit hoe zorg-, cursus- en app aanbieder en business case kunnen opstellen die aantoont dat ondersteuning van mantelzorg goedkoop is maar niet gratis. Guus Schrijvers sluit het congres af met een beschouwing over de vraag welke financiële en niet-financiële prikkels het volhouden van mantelzorg stimuleren. In korte middagpresentaties tussendoor bieden zorgaanbieders, cursusaanbieders en app-bouwers hun innovaties aan. In de pauzes krijgen zij volop gelegenheid in gesprek te gaan met congresgangers.

Tien mogelijkheden om mantelzorg te versterken en te ondersteunen

1. Gratis onderwijs voor mantelzorgers, bijvoorbeeld een cursus van twee dagdelen *Uit bed tillen van je geliefde zonder zelf door je rug te gaan*. Maar er zijn nog veel meer onderwerpen te bedenken.
2. Het erkennen van het recht op vakantie van mantelzorgers van een aantal dagen per jaar. Gedurende die dagen mogen zij zich laten vervangen door betaalde professionele zorg.
3. Het wijzigen van sociale wetgeving (zoals afschaffen van de verlaging op de AOW van kinderen die samenwonen met hun eigen ouders) zodat deze de inzet van mantelzorg niet meer belemmeren. Inventarisatie van het Hattinga Verschure Platform te Groningen leert dat er nog vele belemmeringen bestaan.
4. Het bieden van een Persoonsgebonden Budget als middel om mantelzorg te ondersteunen en niet alleen als financiering van reguliere zorgaanbieders. Dit is het Duitse model.
5. Het beter trainen van WMO consulenten in het beoordelen van familierelaties. Het beoordelen van familierelaties is hachelijk. Vaak was er al sprake van een verstoorde familierelatie als mantelzorg niet wordt geboden door kinderen of partner. Soms zijn familie relaties oorzaak van bijvoorbeeld chronische depressief zijn. Dan is het funest om familie te mobiliseren om mantelzorg te bieden.
6. Het stellen van de vraag in elk intake gesprek van een professional: *Wat kunnen wij doen zodat u het langer volhoudt om voor uw geliefde te zorgen?* Henk Kraijo schreef hierover onlangs een proefschrift. Hij concludeert dat hierdoor opname van mensen met dementie in een verpleeghuis enkele maanden is uit te stellen.
7. Het aanbieden van een etentje eens per jaar aan alle mantelzorgers in een gemeente om ze te bedanken voor hun inzet. In sommige gemeenten gebeurt dit al. Dit kleine gebaar is steeds een groot succes. Immers er spreekt maatschappelijke waardering uit.
8. Het bieden van een korting op de nominale premie van de zorgverzekeraar indien een mantelzorger zich meer dan x – uren per jaar inzet voor zijn geliefde. Zorgverzekeraar Menzis kent nu reeds spaarpunten toe aan mantelzorgers toe. Zij kunnen daarmee leuke dingen kopen.
9. De aanwezigheid van voldoende respijtzorg die in te zetten is zodra een mantelzorger uitvalt door ziekte of uitputting. Op dit moment vergeten sommige gemeenten om deze zorg in te kopen.
10. Het beschikbaar stellen van tablet PC aan uitwonende mantelzorgers met een laag inkomen om met hun geliefde via het internet te communiceren en te waken over hun veiligheid. Uit experimenten in Gelderland blijkt dat hierdoor soms meerdere keren per dag contacten tot stand komen. Vaak met familieleden van de patiënt die ver weg woont.

Opgesteld in een column voor het blad Zorgvisie door prof. Guus Schrijvers op basis van literatuurstudie en zorginnovaties in Nederland

Algemene informatie

Voor wie?

Het congres is bedoeld voor zorgprofessionals (artsen, verpleegkundigen en paramedici), zorgmanagers, leidinggevende professionals, RvB leden, beleidsmedewerkers van ziekenhuizen, inkopers zorgverzekeraars, wethouders en medewerkers van gemeenten, onderzoekers, innovatoren, projectleiders en organisatieadviseurs bij al dan niet gestarte zorgpaden, vertegenwoordigers van nationale instanties, wetenschappelijke verenigingen en brancheorganisaties, leden van patiëntengroeperingen en hun regionale platforms, vakbladredacteurs en alle anderen die werkzaam zijn op of interesse hebben in zorgpaden.

Accreditatie

Geaccrediteerd door de Accreditatiecommissie van het Kwaliteitsregister V&V. Accreditatie wordt aangevraagd voor Artsen Maatschappij en Gezondheid Staat uw beroepsgroep hier niet bij, informeer dan tijdig naar de mogelijkheden. Accreditatie kunnen wij uiterlijk 6 weken van tevoren aanvragen.

Praktische informatie

Locatie: Achmea Congrescentrum, Zeist
Prijs: €195,-
Aanmelding: Via www.juliusacademy.nl of via bijgevoegd inschrijfformulier
Informatie: Via www.juliusacademy.nl of via Liane van Schaik, coördinator nascholing Julius Academy (Telefoon: 088-7569258; E-mail: l.vanschaik@umcutrecht.nl)
Organisatie: Julius Academy, Divisie Julius Centrum, UMC Utrecht,

Annuleringsvoorwaarden

Bij schriftelijke annulering vóór 9 maart 2016 berekenen wij € 25,- aan administratiekosten. Bij annulering na deze datum wordt het gehele bedrag in rekening gebracht. Indien u onverhoopt verhinderd bent, dan is een collega – in bezit van uw bevestigingsbrief – van harte welkom.

Programma

Dagvoorzitter: dr. **Wynand Ros**, senior onderzoeker Julius Centrum UMC Utrecht

- 08.30 Inschrijving, koffie en thee
- 09.30 *Welkom en opening* dagvoorzitter **Wynand Ros**, senior onderzoeker Julius Centrum UMC Utrecht
- 09.35 *Mantelzorg is goedkoop maar niet gratis*, Liesbeth Hoogendijk, directeur Mezzo vereniging van mantelzorgers, belangenbehartigers van mantelzorgers en organisaties die mantelzorg trachten te bevorderen. Zij biedt een overzicht van de activiteiten van Mezzo.
- 10.05 *Financiële en niet-financiële aspecten van mantelzorg, Uitkomsten van recent mantelzorg-onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau*, **Alice de Boer**, senior onderzoeker Zorg, Emancipatie en Tijdsbesteding bij het Sociaal en Cultureel Planbureau te Den Haag
- 10.35 *Vier presentaties van vijf minuten over innovaties die mantelzorg versterken*
Annette Stekelenburg, Spreekende mantelzorg, ervaringsdeskundige, 2x
Titiaan Zwart, Mantelaar te Amsterdam
Manna Alma, Onderzoeker PratenOverGezondheid, UMCG
Gezondheidswetenschappen
- 11.00 Koffiepauze en gelegenheid om van gedachten te wisselen met de sprekers en met de presentatoren van de innovaties
- 11.30 *Mantelzorg in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning: Wat kunnen gemeenten doen ter ondersteuning daarvan?* **Jan Jaap Kolkman**, wethouder Werk en Inkomen, Welzijn en Zorg en Wonen te Deventer
- 12.00 *Vier presentaties van vijf minuten over innovaties die mantelzorg versterken*
Corrie Vroon, Leliezorggroep, Productmanager Mantelzorg en Informele zorg, Capelle aan den IJssel
Jacob Jongejan, Beleidsmedewerker Sociaal Domein/Mantelzorghotel te Leeuwarden
Yvonne de Jong, Toneelspeelster en expert familieparticipatie, Vilans te Utrecht
Cecile Scholten, Senior programmamedewerker informele zorg, Vilans te Utrecht
- 12.30 Onderzoekers aan het woord over hun onderzoek (nog in te vullen)

- 13.00 Lunchpauze en gelegenheid om van gedachten te wisselen met de sprekers en de presentatoren van de innovaties
- 13.45 Veerkracht en Volhoudtijd. Mogelijkheden om de volhoudtijd van mantelzorg te verlengen. Verslag van een wetenschappelijk onderzoek, **Henk Kraijo**, auteur van het proefschrift (2015) *Perseverance time of informal carers: A new concept in dementia care*
- 14.05 *Het maken van een business case om aan te tonen dat mantelzorg wel goedkoop is maar niet gratis*, Michiel van Well, senior adviseur bij Vital Innovators te Ede
- 14.25 *Vier presentaties van vijf minuten over innovaties die mantelzorg versterken*
Co Beukema, Mantelzorgmakelaar Amstelland te Amsterdam
Roos Scherpenzeel, Movisie, Coördinator Expertisecentrum Mantelzorg Utrecht
Michiel Wismans, Directeur Nettie.nu
Yvonne Huveneers, Hoofd Vorming en Opleiding Zorgorganisatie Sevagram
- 14.45 Theepauze en gelegenheid om van gedachten te wisselen met de sprekers en de presentatoren van de innovaties
- 15.15 *Vier presentaties van vijf minuten over innovaties die mantelzorg versterken*
Lieke Bos, projectleider AMWAHT, Steunpunt Mantelzorg te Zeist
Cora Postema, Mantelzorg en trainer in communicatie professional-mantelzorg/familie, te Nieuwerbrug
Jeroen Cornelissen, Interim & Projectmanager iC25 te Amsterdam
Anita Schimmel, Voorlichting en advies aan partners, familie en mantelzorgers, King Arthurgroep te Hilversum
- 15.35 *Gedragseconomie en mantelzorg: welke financiële en niet-financiële prikkels mantelzorg stimuleren volgens internationaal wetenschappelijk onderzoek*, **Guus Schrijvers**, gezondheidseconoom en oud hoogleraar public health bij het Julius Centrum van het UMC Utrecht
- 16.05 Afsluiting met mogelijkheid om met de sprekers en de presentatoren van de innovaties van gedachten te wisselen.
- 16.45 Einde congres

Congres Mantelzorg, 20 april 2016

Voornaam: Voorletters.....

Achternaam:

Functie:

Organisatie:Ref nr.(indien verplicht).....

Adres:.....

Postcode en plaats:

E-mail:

BIG-/relatienummer:

Ondergetekende schrijft zich in voor bovengenoemd congres én verklaart akkoord te gaan met de inschrijvings- en annuleringsvoorwaarden.

Kruis aan wat voor u van toepassing is:

- Stuur u mij een factuur ten bedrage van €195,- (incl. € 5,- administratiekosten). De factuur wordt verzonden aan bovenstaand adres.
- Stuur u mij een factuur van €210,- . Ik ontvang dan tijdens het congres het boek *Zorginnovatie volgens het Cappuccinomodel* van prof. Guus Schrijvers.

Datum:

Handtekening:

Retourneren: Per e-mail naar l.vanschaik@umcutrecht.nl Per post naar Julius Academy,
UMC Utrecht , T.a.v. Liane van Schaik, Str. 6.131 , Antwoordnummer 8419, 3500 VW Utrecht

Bezoekadres
Julius Academy, Pand Zeist Unit 1
Broederplein 39, 3703 CD Zeist

Postadres
Broederplein 43
3703 CD Zeist

Tel 088 75 692 55
juliusacademy@umcutrecht.nl
www.juliusacademy.nl